

عنوان مقاله:

تحلیل چرخش های روایی شعبی بر پایه زندگی و زمانه وی

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های علوم تاریخی، دوره 12، شماره 1 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

مریم عزیزیان - استادیار تاریخ دانشگاه فردوسی مشهد

زینب امیدیان - استادیار تاریخ تشیع دانشگاه حکیم سبزواری

خلاصه مقاله:

اخباریان دو قرن نخست هجری تأثیرات ماندگاری در تاریخ‌نگاری اسلامی و فهم مسلمانان قرون بعد از وقایع تاریخی برجای گذاشتند. عامر شعبی (۱۰۵-۲۸) یکی از این اخباریان است که علاوه بر شهرت در فقه و حدیث در حوزه تاریخ نیز، مورد توجه فراوان مورخان اسلامی قرار گرفت. از او روایت‌های متناقض و متضادی در مورد حوادث و شخصیت‌های موثر جهان اسلام باقی مانده است. شناخت و تحلیل چرایی این تناقض‌ها در روایات شعبی مساله این پژوهش است. روش به‌کاررفته توصیفی تحلیلی است. نتیجه نشان می‌دهد روایات ابوعمر و به دنبال تحولات اجتماعی و سیاسی کوفه و منافع اشراف قبیله همدان و شخص وی تغییر کرد. این تغییرات در سه پرده مشاهده می‌شود. در پرده نخست (۶۶-۲۸)، متأثر از محیط پرورش کودکی رنگ‌بوی تشیع علوی در اخبار شعبی کاملاً نمودار است. پرده دوم زندگی عامر با جدایی او از قیام مختار (۶۶) شروع شده و تا شورش ابن‌اشعث (۸۱) ادامه یافت. در این مرحله، او تحت‌تأثیر عوامل ارتقای جایگاه فقهاتی و اشرافی و واکنش به رشد غالبان از شیعیان فاصله گرفت. ازین‌رو، روایت‌های ابوعمر و ضد شیعی شد هرچند هنوز، طرفدار حضرت علی (ع) بود. شکست ابن‌اشعث (۸۴) پرده سوم زندگی او را رقم زد. شعبی با سرسپردگی به امویان، اخباری در طرفداری از آن‌ها و بر ضد حضرت علی (ع) نقل کرد.

کلمات کلیدی:

کوفه، حضرت علی (ع)، تاریخ‌نگاری اسلامی، اخباری، شعبی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1211607>

